

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 11 października 2023 r.

Poz. 5936

WOJEWODA LUBELSKI

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.371.2023

z dnia 9 października 2023 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr LIV/390/23 Rady Gminy Adamów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części obejmującej rozdział I ust. 2, ust. 3, ust. 4, ust. 5 i ust. 6 oraz rozdział IV ust. 2, ust. 3 i ust. 7 w brzmieniu: „Dyrektora ZOPO” Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIV/390/23 Rady Gminy Adamów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części obejmującej rozdział I ust. 2, ust. 3, ust. 4, ust. 5 i ust. 6 oraz rozdział IV ust. 2, ust. 3 i ust. 7 w brzmieniu: „Dyrektora ZOPO” Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LIV/390/23 została doręczona organowi nadzoru w dniu 20 września 2023 r.

W podstawie prawnej uchwały Rada wskazała m.in. art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, ze zm.).

Zgodnie z treścią wskazanego przepisu niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Zawarte w art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela sformułowanie „*rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób przyznawania*” określa zakres kompetencji wynikających dla organu prowadzącego szkołę. Organ prowadzący szkołę posiada zatem na podstawie art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela uprawnienie do określenia w uchwale wyłącznie:

- 1) rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej – pojęcie to obejmuje wyłącznie formy pomocy (finansowe, rzeczowe),

- 2) warunków przyznania pomocy – przesłanek, jakie musi spełniać nauczyciel, aby skutecznie ubiegać się o pomoc określoną w uchwale (np. długotrwała choroba, zakup lekarstw itp.),
- 3) sposobu przyznania pomocy – procedury, według której określone prawo nauczyciela jest realizowane (np. konieczność złożenia wniosku i przedłożenia odpowiednich dokumentów).

Rada Gminy jako organ stanowiący powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach. Niedopuszczalne zatem jest podejmowanie przez radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem.

W rozdziale I Regulaminu, stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały, zatytułowanym „Postanowienia ogólne” Rada postanowiła m.in., że: „Podstawę odpisu na fundusz pomocy zdrowotnej dla nauczycieli stanowi kwota wynosząca 0,2% rocznego funduszu wynagrodzeń osobowych nauczycieli (ust. 2); „Kwota odpisu naliczonego na dany rok kalendarzowy podawana jest nauczycielom do wiadomości do końca I kwartału danego roku kalendarzowego” (ust. 3); „Środki przeznaczone na pomoc zdrowotną niewykorzystane w danym roku budżetowym nie przechodzą na rok następny” (ust. 6).

W ocenie organu nadzoru, powyższe postanowienia zostały podjęte z przekroczeniem upoważnienia z art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela.

Przepis ten wyraźnie nakazuje wyodrębnienie środków finansowych przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli w uchwale budżetowej. W związku z tym, zamieszczenie zapisu o wysokości środków na pomoc zdrowotną dla nauczycieli w uchwale regulującej warunki i sposób przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej nauczycielom wykracza poza delegację zawartą w art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela. Wysokość środków przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli powinna zostać określona w uchwale budżetowej, podejmowanej w szczególnym trybie, podlegającym nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej (por. wyroki WSA we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2008 r. sygn. akt IV SA/Wr 611/07; WSA w Warszawie z dnia 12 października 2009 r. sygn. akt I SA/Wa 1225/09).

W rozdziale I ust. 4 Regulaminu przyjęto, iż: „Środkami na pomoc zdrowotną dla nauczycieli dysponuje dyrektor Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Adamowie, który powołuje komisję do rozpatrywania i opiniowania wniosków o przyznanie pomocy zdrowotnej zwaną dalej „Komisją”, w skład której wchodzi przedstawiciel Wójta Gminy z ramienia Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych oraz przedstawiciele rad pedagogicznych szkół”.

Natomiast stosownie do postanowień rozdziału IV Regulaminu „Decyzję o przyznaniu oraz wysokości pomocy zdrowotnej lub odmowie udzielenia pomocy podejmuje Dyrektor Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych, po zapoznaniu się z opinią Komisji, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty złożenia wniosku.” (ust. 2); „Decyzja Dyrektora Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych jest ostateczna” (ust. 3).

Zgodnie z ust. 7 rozdziału IV Regulaminu wypłata pomocy zdrowotnej przyznanej nauczycielowi dokonywana jest na konto bankowe wskazane przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od daty decyzji dyrektora ZOPO.

W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienia są sprzeczne z art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela, który zobowiązuje organ prowadzący szkoły do wyodrębnienia w ramach swojego budżetu funduszu zdrowotnego dla nauczycieli, co następuje w uchwale budżetowej, w konsekwencji zobowiązuje organ wykonawczy gminy do administrowania powyższym funduszem.

Zgodnie bowiem z art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym do zadań wójta należy w szczególności wykonywanie budżetu, tym samym to wójt ponosi odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy, w której mieści się wyodrębniony fundusz zdrowotny dla nauczycieli (por. wyroki WSA w Łodzi z dnia 18 marca 2008r. sygn. akt III SA/Łd 94/08 oraz WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2008 r. sygn. akt II SA/Ke 270/08).

Przepis art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela wyposaża radę gminy w kompetencje prawotwórcze w zakresie ściśle i wyraźnie określonym. Normę kompetencyjną zawartą w tym przepisie organ jednostki samorządu terytorialnego winien stosować ściśle.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że Rada Gminy nie została upoważniona do rozstrzygania w przedmiotowej uchwale, że funduszem zdrowotnym dla nauczycieli dysponuje kierownik/dyrektor gminnej jednostki organizacyjnej (Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych).

Rozdział I Regulaminu zawiera także regulację, w myśl której *z pomocy zdrowotnej mogą korzystać nauczyciele, również po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne* (ust. 5).

W ocenie organu nadzoru powyższe regulacje wykraczają poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela.

Krąg osób, którym mogą być przyznawane świadczenia pomocy zdrowotnej, będących adresatami przedmiotowej uchwały, został określony w art. 72 ust. 1 i 4 ustawy Karta Nauczyciela. Ustawodawca określił w tych przepisach, kto może uzyskać świadczenia pomocy zdrowotnej przyznawane na podstawie uchwały podejmowanej w wykonaniu upoważnienia z art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela. Świadczenia w ramach pomocy zdrowotnej są udzielane „*nauczycielom korzystającym z opieki zdrowotnej*” (art. 72 ust. 1 ustawy), uprawnienia w tym zakresie zachowują „*nauczyciele po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne*” (art. 72 ust. 4 ustawy). Rada nie została upoważniona do ponownego regulowania powyższej materii w podejmowanej uchwale.

Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy Karta Nauczyciela art. 72 nie stosuje się do nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć (art. 91b ust. 1), przy czym do nauczyciela zatrudnionego w kilku szkołach, który w żadnej z tych szkół nie jest zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć, łącznie jednak wymiar jego zajęć stanowi co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć dla danego stanowiska, nie ma zastosowania przepis art. 91b ust. 1 (art. 22 ust. 3).

Wobec uregulowania powyższych kwestii wyczerpująco w ustawie – wszelkie zapisy uchwały w tym zakresie należy uznać za podjęte z przekroczeniem granic upoważnienia udzielonego Radzie Gminy.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIV/390/23, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Adamów,
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Adamów